

ZPRAVODAJ 2/04

České společnosti ekonomické

Dokončeno 15.4.2004

Zdarma

Editor Zpravodaje: dr. Michal Skořepa

Všechna čísla Zpravodaje ČSE jsou ukládána na adrese:

<http://www.cse.cz/zpravodaj>

Příspěvky, náměty a připomínky ke Zpravodaji zasílejte na adresu:

m.sko@seznam.cz

Obsah čísla

Výzva k ustanovení odborných sekcí ČSE	1
Pravidla pro činnost odborných sekcí ČSE	2
Z jednání výkonného výboru ČSE dne 24.3.2004	3
Z jednání představenstva ČSE dne 24.3.2004	4
Cena ČSE za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení	4
Informace ze semináře „(Dis)integration Matters – the Economic Collapse of the Soviet Empire Revisited“	5
Informace ze semináře „Nobelova cena za ekonomii 2003“	5
Informace ze semináře „Evropská měnová integrace a měnová politika v ČR“	6
Připravované akce ČSE	6
Konference ČSE	6
Autumn School & International Conference in Stochastic Finance	7
Výroční setkání německé Společnosti pro experimentální ekonomii	7

Výzva k ustanovení odborných sekcí ČSE (V. Kotlán)

Vážení členové ČSE, vážení příznivci ekonomie,

nově ustanovené představenstvo i výkonný výbor ČSE hledají cesty, jak zlepšit činnost naší organizace. Dovolte mi, abych vás na stránkách Zpravodaje nyní seznámil s jedním konkrétním počinem, který by k naplnění tohoto cíle mohl přispět, a to se zavedením institutu odborných sekcí v rámci ČSE.

Jedním z klíčových poslání ČSE je napomáhat zájemcům v organizování seminářů a odborných akcí za účelem rozvoje ekonomické diskuse. Vedení ČSE dospělo na základě minulých zkušeností a rozprav k závěru, že ustanovení institutu odborných sekcí by mohlo v tomto směru významně přispět. Sekce povedou k aktivizaci členů s odborným zájmem, napomohou jejich vzájemné komunikaci, usnadní pořádání odborných seminářů a mohou být také vhodnou platformou, jak informovat ostatní členy ČSE o vývoji v daném oboru ekonomie.

To vše pochopitelně za předpokladu, že členové dané sekce se do činnosti aktivně zapojí, a to zejména v případě námětů a pomoci při pořádání seminářů. Vznik sekce předpokládá ohlášení zájmu výkonnému výboru ČSE, přičemž při zakládání sekcí bylo navrženo vycházet zejména z členění dle klasifikace JEL.

Odborné sekce běžně fungují v jiných zájmových společnostech v ČR i v zahraničí. Pro snazší vznik sekcí schválilo představenstvo ČSE na svém posledním jednání pravidla, která se podrobněji vyjadřují k náplni činnosti sekcí, způsobu vzniku sekce či přihlášení se k účasti na činnosti již existující sekce. Tato pravidla naleznete níže a rovněž na <http://www.cse.cz>.

Vážené kolegyně a kolegové, jménem celého výkonného výboru ČSE se těším na vaše náměty a návrhy ke vzniku či vedení odborných tematických sekcí. Ty lze, s náležitostmi uvedenými v níže přetisknutých pravidlech (tj. zejména s „návrhem na vznik sekce“ strukturovaným dle bodu 3c pravidel), doručit na adresu ČSE písemně či elektronicky (c-s-e@volny.cz).

Viktor Kotlán, člen výkonného výboru ČSE odpovědný za činnost odborných sekcí

Pravidla pro činnost odborných sekcí ČSE (V. Kotlán)

(Pravidla byla odsouhlasena představenstvem ČSE dne 24.3.2004)

Členové ČSE mají právo podílet se na činnosti odborných sekcí ČSE. Sekce ČSE sdružují členy ČSE s podobným odborným zájmem.

1. Smyslem existence sekce je zejména:

- a. usnadnění vzájemného kontaktu členů se stejným odborným zájmem, vč. členů podobných skupin v zahraničí
- b. organizování seminářů pro všechny členy ČSE a širší ekonomickou obec se zaměřením odpovídajícím zejména zaměření sekce
- c. informování členů sekce a členů celé ČSE o dění v oboru, např. nové publikace, konference, letní školy, přednášky, obhajoby atd.

2. Činností sekce se rozumí zejména

- aktivní vyhledávání témat a řečníků pro odborné semináře na témata z oblasti zaměření sekce
- zajištění moderátorů na semináře zajišťované sekci
- spolupráce na technické přípravě seminářů s pověřeným členem výkonného výboru
- formulace stručného zápisu ze semináře pro Zpravodaj ČSE a pro domácí odborný časopis (Politická ekonomie, Finance a úvěr apod.)
- zajištění elektronického výstupu ze semináře a jeho neprodlené dodání administrátorovi webu ČSE a editorovi sborníku
- zajišťování příspěvků do Zpravodaje ČSE z oblasti zaměření sekce, např. nové publikace, konference, přednášky, obhajoby atd.
- v případě potřeby zajištění odborných recenzentů prací, které jsou přihlášeny do soutěží ČSE a které mají zaměření odpovídající zaměření sekce
- v případě potřeby vypracování otázek z oblasti zaměření sekce do soutěží ČSE

3. Vznik sekce

- a. vznik sekce schvaluje výkonný výbor ČSE a informuje o tom představenstvo ČSE na jeho nejbližším zasedání
- b. výkonný výbor při rozhodování o vzniku sekce vychází ze stručného „návrhu na vznik sekce“ předloženému na jednání výkonného výboru minimálně týden předem. Návrhy je třeba doručit na adresu ČSE a to písemně či elektronicky (c-s-e@volny.cz).
- c. „návrh na vznik sekce“ obsahuje zejména:
  - návrh názvu a odborného zaměření sekce – zejména s přihlédnutím ke klasifikaci JEL podle 1. řádu (např. Historie ekonomického myšlení (A1) nebo Teorie her a vyjednávání (C7)), viz http://www.aeaweb.org/journal/jel_class_system.html

- jména minimálně tří členů ČSE, kteří jeví zájem o organizaci v dané odborné sekci a prohlášení jednoho z těchto tří členů, že se zavazuje vést činnost sekce po dobu jednoho roku nebo do doby předání vedení jinému členovi sekce
- plán činnosti sekce, obsahující zejména minimálně jedno téma odborného semináře, který bude sekce v nejbližších šesti měsících schopna zorganizovat
- d. případné rozpuštění sekce podléhá rozhodnutí výkonného výboru ČSE

4. Členství v sekci

- a. členové sekce aktivně přispívají k činnosti sekce, zejména navrhuji a pomáhají při pořádání seminářů s odborným zaměřením odpovídajícím zaměření sekce a vyměňují si poznatky o oboru sekce
- b. člen ČSE se stává členem sekce (nebo více sekcí), pokud sdělí svůj zájem o členství v sekci vedoucímu sekce a pokud vedoucí sekce souhlasí; člen ČSE přestává být členem sekce, pokud to oznámí vedoucímu sekce nebo pokud vedoucí sekce nesouhlasí s pokračováním jeho členství
- c. v případě nesouhlasu vedoucího sekce s (pokračujícím) členstvím daného člena musí vedoucí sekce vysvětlit důvody nesouhlasu výkonnému výboru na jeho nejbližším zasedání od projevení nesouhlasu; výkonný výbor poté posoudí oprávněnost těchto důvodů a rozhodne o udělení/odmítnutí (ponechání/ukončení) členství

5. Organizace sekcí

- a. členové sekce mohou, na základě většinové vůle přítomných na setkání sekce, volit vedoucího sekce a vytvářet další interní strukturu sekce; o těchto rozhodnutích informuje vedoucí sekce výkonný výbor ČSE před jeho nejbližším zasedáním
- b. vedoucí sekce je povinen nejméně jednou za šest měsíců umožnit setkání členů sekce (např. po semináři ČSE apod.) za účelem vyslechnutí jejich námětů a případně realizace úkonů popsanych v bodě (5a)

Z jednání výkonného výboru ČSE dne 24.3.2004 (M. Skořepa)

Z programu jednání vybíráme následující body:

- Více členů VV konstatovalo, že podle jejich poznatků je činnost poboček ČSE v současnosti zcela nevyhovující:
  - na oficiální dopis prezidenta ČSE nereagovaly;
  - na emaily obvykle také nereagují;
  - nezorganizovaly volby svých nových zástupců;
  - o svých akcích často neinformují výkonný výbor ani představenstvo;
  - na nabídky řečníků uspořádat v regionu akci reagují v lepším případě doporučením, aby si řečníci akci uspořádali sami;
  - své webové stránky nemají nebo je neaktualizují.
- Bylo zvoleno toto řešení otázky webových stránek: Ústředí zašle zástupcům poboček nabídku, že stránky poboček bude zajišťovat centrálně webmaster ČSE, resp. je požádá o písemný příslib, že své stránky budou řádně administrovat. Pokud se ukáže, že daná pobočka své stránky nespravuje, pak bude přikročeno k odpojení zobrazení jejich stránek na hlavní stránce ČSE.
- PM se pokusí zjistit zájem poboček o další existenci telefonicky.
- Pro usnadnění plateb členských příspěvků administrátor webových stránek ČSE na tyto stránky umístí elektronickou složenku a platební příkaz (obojí v maximální možné míře předtištěné).

Člen pouze doplní údaje specifické pro jeho osobu a po vytištění složenku/platební příkaz proplatí.

- ČSE přijme nabídku Mladých konzervativců nominovat moderátora jedné ze sekcí jimi pořádané konference „Prostředí pro podnikání“, nikoli však nabídku na spoluorganizaci.
- Bylo konstatováno, že jsou rozhodně vítány návrhy členů ČSE na semináře, jejich organizační zajištění představuje servis ČSE vůči svým členům. Návrhy by měly mít základní atributy nezbytné k uspořádání semináře, tj. musí obsahovat téma, řečníky, moderátora a termín(y).

Z jednání představenstva ČSE dne 24.3.2004 (M. Skořepa)

Z programu jednání vybíráme následující body:

- Do výkonného výboru byli kooptováni L. Komárek a M. Červenka.
- Byla zahájena příprava konference ČSE. Předsedy organizačního a programového výboru se stali T. Holub a J. Havel.
- Byly diskutovány a ve světle této diskuze nakonec schváleny dva dokumenty:
  - (a) statut Ceny ČSE za dlouhodobý přínos k rozvoji českého ekonomického učení;
  - (b) Pravidla pro činnost odborných sekcí ČSE.
- Byl schválen postup navržený výkonným výborem v otázce webových stránek poboček ČSE (viz výše - Z jednání výkonného výboru ČSE dne 24.3.2004).
- P. Mertlík informoval, že na jeho dopis zaslaný statutárním zástupcům poboček ČSE ani jedna pobočka nereagovala, a přislíbil, že se pokusí spojit s jejich představiteli ještě telefonickou formou.

Cena ČSE za dlouholetý přínos k rozvoji českého ekonomického myšlení (P. Mertlík)

Představenstvo ČSE schválilo statut Ceny ČSE za dlouholetý přínos k rozvoji českého ekonomického myšlení, jež byla nově zřízena novelou stanov ČSE schválenou na naší prosincové valné hromadě. Účelem ceny je v souladu s jejím názvem ocenit představitele domácí ekonomické vědecké obce, kterým vdčíme (v pozitivním slova smyslu) za dnešní stav ekonomických disciplín v ČR.

Představenstvo předpokládá, že historicky první cena ČSE za dlouholetý přínos bude udělena na podzim a slavnostně předána na naší listopadové výroční konferenci. Oceněný laureát zde přednese přednášku. Protože by mělo jít o ocenění vysoce exkluzivní a prestižní, počítá představenstvo s dvouletou periodou udělování ceny spojenou s pořádáním výročních konferencí.

Nominace kandidátů na udělení ceny proběhne v září. Rozhodovat o udělení ceny bude představenstvo, nominaci ale může podat každý člen ČSE. Cena je povahy morální, nikoliv finanční. Statut Ceny, který upravuje postup nominace kandidátů a rozhodování o udělení ceny, bude umístěn na webových stránkách ČSE.

Informace ze semináře „(Dis)integration Matters – the Economic Collapse of the Soviet Empire Revisited“ (P. Mertlík)

Ve čtvrtek 26. února 2004 vystoupil na semináři ČSE v Praze emeritní viceprezident Světové banky pro Evropu a Střední Asii, dnes visiting fellow na Brookings Institution ve Washingtonu Johannes F. Linn (Jlinn@brookings.edu, <http://www.brookings.edu>) s paperem zdůvodňujícím pokles výstupu ekonomik bývalého SSSR a zemí Střední a Východní Evropy po roce 1989 ekonomickou (a politickou) dezintegrací. Vedle jiných faktorů na straně nabídky i poptávky byla podle Linna významným faktorem tohoto poklesu dezintegrace ekonomického prostoru bývalého SSSR a bývalé jugoslávské federace - a v menší míře i bývalého Československa a RVHP. Linn zároveň poskytl velmi dobrý přehled hypotéz vysvětlujících uvedený pokles.

Autorova přednáška byla podrobena účastníky semináře svěží kritické diskusi. Účastníci zejména poukazovali na význam malé mezinárodní konkurenceschopnosti produkce poklesem postižených zemí a na příkazový charakter komoditních toků v diskutovaném integrovaném ekonomickém prostoru před rokem 1990. Druhý uvedený faktor se týká zejména bývalého SSSR, méně bývalé jugoslávské federace (kde zejména Slovinsko, vysoce zapojené do globální dělby práce a značně konkurenceschopné již v předchozích obdobích, svým pozitivním příkladem významně podporuje i relevanci absence mezinárodní konkurenceschopnosti jako faktoru poklesu v řadě zemí).

Informace ze semináře „Nobelova cena za ekonomii 2003“ (L. Komárek)

V úterý 23. března 2004 se uskutečnil seminář, který byl již tradičně věnován představení díla posledních laureátů Nobelovy ceny za ekonomii, tentokrát za rok 2003. Toto nejprestižnější ocenění v oblasti ekonomie (oficiálně „Cena Švédské národní banky za rozvoj ekonomické vědy na památku Alfreda Nobela“) za minulý rok získali dva američtí ekonomové, Robert F. Engle (New York University) a Clive W. J. Granger (University of California, San Diego). Cenu společně získali za svůj přínos k analýze ekonomických časových řad.

Řečníky semináře, kteří se ujali nelehkého úkolu stručně představit dílo posledních laureátů, byl Josef Arlt (VŠE a ČNB Praha) a Miloslav S. Vošvrda (FSV UK a UTIA Praha) za moderace L. Komárka (prezentace řečníků semináře jsou viditelné na <http://www.cse.cz>). Druhý z výše uvedených řečníků nejprve seznámil auditorium s životem, dílem a osobností R. Engleho, který je považován za zakladatele finanční ekonometrie. Po stručném představení laureátova curriculum vitae byla pozornost auditoria zaměřena na problematiku obecné možnosti predikovatelnosti cenových změn, jako zájmu téměř všech finančních aplikací. Ty ve své formalizované podobě vyúsťují do skupiny stochastických modelů volatility a tzv. ARCH a GARCH modelů, respektive jejich dalších modifikací. Právě za existenci této oblasti laureátovi dnes nejvíce vděčíme.

J. Arlt v druhé části semináře navázal analyticko-deskriptivním vystoupením věnovaným C. Grangerovi. Účastníkům semináře byl poutavou cestou nastíněn chronologický vývoj přínosů laureáta (od spektrální analýzy a kauzality z 60. let minulého století, přes otázky spojené se zdánlivou regresí a kauzality v letech 70., modely s tzv. dlouhou pamětí a kointegrace v 80. letech, problematiku kointegrace a nelinearity v 90. letech, až po současný zájem o odhady získané na základě tzv. panelových dat). Lektor semináře zdůraznil, že C. Granger stál u zrodu prakticky všech nejvýznamnějších myšlenek ekonometrické analýzy v posledních 40 letech, že jeho práce jsou vstřebatelné pro relativně širokou množinu ekonomů, že je zastáncem spolupráce odborníků z různých vědních oborů, a také to, že na akademických pracovištích, kde působil (zejména USCD), výrazně přispěl k přátelské a tvůrčí atmosféře.

Informace ze semináře „Evropská měnová integrace a měnová politika v ČR“ (L. Komárek)

V úterý 6. dubna 2004 proběhla v prostorách Jihočeské university v Českých Budějovicích přednáška Jana Fraita, člena bankovní rady České národní banky (ČNB) na téma Evropská měnová integrace a měnová politika v České republice. Lektor nejprve shrnul institucionální aspekty doprovázející zavedení jednotné měny euro v České republice, které byly dále propojeny s diskusí nad oficiální strategií ČNB a problematikou plnění tzv. maastrichtských kritérií. V další části přednášky byla věnována pozornost tzv. politické ekonomii zavedení eura, s důrazem na vysvětlení rozdílů a míry realističnosti strategií vstupu do eurozóny u jednotlivých kandidátských zemí, která byla konfrontována se sumarizací zevšeobecněných názorů akademické obce. Výklad byl provázán s "klasickou" teorií optimálních měnových zón v jejím ranném i modifikovaném pojetí.

Dalším samostatným blokem byl rozbor stále častěji citovaného kurzového mechanismu, jednoho z pěti maastrichtských kritérií, mechanismu ERM2. J. Frait se zde zejména zaměřil na rozlišení pojmu centrální parita a konverzní poměr a objasnění důsledků, které bude vstup do ERM2 pro uchazeče o vstup do eurozóny mít. Zde byla rovněž představena pozice ČNB vůči ERM2, která byla v červenci 2003 zveřejněna. Závěrečná část přednášky byla věnována srovnání ČR v plnění maastrichtských kritérií a představení základního výhledu v cílování inflace po roce 2005.

Připravované akce ČSE (M. Skořepa)

Na všechny akce jsou zváni nejen členové ČSE, ale i všichni ostatní přátelé ekonomie.

Top 10 hospodářskopolitických překážek zaostávání české ekonomiky za úrovní EU: Do jaké EU za 11 dnů vstoupíme

- Přednášející: P. Kysilka (Česká spořitelna), P. Zahradník (Česká spořitelna)
- Den a místo: 20.4.2004 od 10.30 v aule Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích
- Seminář je pořádán ve spolupráci s Českou spořitelnou a Jihočeskou univerzitou

Dynamic General Equilibrium Models in Macroeconomics

- Přednášející: prof. Neil Rankin (University of Warwick)
- Den a místo: 21.4.2004 od 16:30 v č. dv. 6 CERGE-NHÚ, Politických vězňů 7, Praha 1
- Seminář je pořádán ve spolupráci s Českou národní bankou

Slavnostní vědecký seminář na počest 60. narozenin prof. L. Mlčocha

- Zahájení – pozdravy (J. Á. Víšek, FSV UK; P. Mertlík, ČSE; M. Mejstřík, IES FSV UK)
- L. Mlčoch (IES FSV UK): „Ekonomie a úděl člověka“
- Kritická zamyšlení k tématu semináře (J. S. Trojan, ETF UK; K. Kouba, IES FSV UK)
- Diskuse
- Kolegiální setkání u číše vína
- Čas a místo: 13.5.2004 od 17:00 v aule (přízemí, č.dv. 109) IES FSV UK, Opletalova 26, Praha 1
- Seminář je pořádán ve spolupráci s Institutem ekonomických studií Fakulty sociálních věd UK

Výroční konference ČSE 2004 (T. Holub)

V roce 2004 uspořádá ČSE svou v pořadí třetí Výroční konferenci. Tyto konference jsou jedním z hlavních nástrojů, jimiž ČSE napomáhá rozvoji a popularizaci ekonomie v České republice. Konference dává českým i zahraničním ekonomům příležitost prezentovat výsledky své vědecké

práce české ekonomické obci a diskutovat aktuální otázky současného ekonomického výzkumu. V neposlední řadě je konference i místem neformálních setkání mezi členy ČSE a dalšími příznivci ekonomie.

Přípravou konference byl představenstvem ČSE dne 24.3.2004 pověřen Organizační výbor ve složení T. Holub (předseda), J. Frait, J. Koderová, P. Mederová, D. Münich, M. Skořepa a M. Žák. Odbornou náplň zajistí Programový výbor, jehož předsedou byl jmenován J. Havel. Jako termín konání konference je v jednání zejména sobota 27. listopadu 2004, definitivní termín v nejbližší době vyhlásí předseda Organizačního výboru. Konference by se měla konat v prostorách VŠE Praha, která jakožto jeden z kolektivních členů ČSE tradičně poskytuje pro Výroční konference ČSE zázemí.

Autumn School & International Conference in Stochastic Finance (M. Skořepa)

Akce se bude konat v září 2004 v Lisabonu a je určena pro ekonomy, doktorské studenty a studenty posledních ročníků magisterského studia. Další informace: <http://www.iseg.utl.pt/~stochfin2004>

Výroční setkání německé Společnosti pro experimentální ekonomii (M. Skořepa)

Gesellschaft für Experimentelle Wirtschaftsforschung (GEW) pořádá své Tagung (výroční setkání) v termínu 15.10. - 16.10.2004 poprvé mimo Německo, a to na CERGE-EI. Všechny plenární přednášky budou v angličtině (A. Diederich, H. Kliemt, N. Wilcox, R. Selten); v ostatních případech se přednášejícím doporučuje, aby podali výklad v angličtině, avšak povolena je i němčina. Další informace: <http://www.cerge-ei.cz/multiversity/gew/Generalinfo.htm>

Česká společnost ekonomická
Politických vězňů 7, 110 00 Praha 1
telefon: +420-224005200, mobil: +420-728 523 615
e-mail: c-s-e@volny.cz, web: <http://www.cse.cz>
IČO: 00444685, číslo účtu: 1923626399 / 0800